

Justitsministeriet
Forebyggelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 21. juni 2016

JOURNAL NR.

RA-2016-120-0045

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER:ISD

+ bilag

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00

FAX 72 68 90 04

Udtalelse om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder for 2015

1. Indledning

Justitsministeriet har ved brev af 13. juni 2016 (sags.nr. 2011-730-0008) anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder for 2015.

Rigsadvokaten har tidligere afgivet udtalelser om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af børn under den kriminelle lavalder, senest i juli 2015.

2. Statsadvokaternes udtalelser vedrørende 2015

2.1. Statsadvokaten i Viborg og Statsadvokaten i København har i udtalelser af henholdsvis 2. marts 2016 og 14. april 2016 redegjort for udviklingen i tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder i 2015. Udtalelserne vedlægges i kopi.

Det fremgår af statsadvokaternes udtalelser, at der i 2015 har været et markant fald i antallet af tilbageholdelser fra 247 i 2014 til 124 i 2015.

Det fremgår endvidere af udtalelserne, at hovedparten – nemlig 100 – af de 124 tilbageholdelser er foretaget i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 75 b.

Der er således 24 tilbageholdelser, som ikke er foretaget i overensstemmelse med reglerne.

Der er ifølge statsadvokaterne fortsat enkelte tilbageholdelser, der er indberettet fra politikredsene som foretaget efter retsplejelovens regler, selvom tilbageholdelserne ses at være foretaget med hjemmel i politiloven. Disse tilbageholdelser burde således ikke være indberettet, da indberetningsordningen alene angår tilbageholdelser efter retsplejeloven.

Derudover er der også i 2015 nogle tilfælde, hvor begrundelsen for tilbageholdelsen ikke har været fyldestgørende. Statsadvokaterne har i den forbindelse blandt andet oplyst, at den mangelfulde udfyldelse af skemaerne er inddraget i tilsynsarbejdet med politikredsene.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Endelig har Statsadvokaten i Viborg peget på et enkelt tilfælde, hvor tilbageholdelsen har strakt sig ud over 6 timer. Den pågældende politikreds har over for statsadvokaten oplyst, at man har indskærpet reglerne.

2.2. For så vidt angår enerumsanbringelser har Statsadvokaten i København oplyst, at der er sket et fald i antallet af enerumsanbringelser fra 21 i 2014 til 2 i 2015. Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at der i 2014 var 7 enerumsanbringelser mod 3 i 2015. Der er således samlet set tale om et markant fald fra 28 enerumsanbringelser i 2014 til 5 i 2015.

Det fremgår endvidere af statsadvokaternes udtalelser, at der i 2015 var 1 – muligvis 2 – enerumsanbringelser, der ikke opfyldte betingelserne. For så vidt angår den sag, hvor det er usikkert, om betingelserne for enerumsanbringelse har været opfyldt, har Statsadvokaten i København oplyst, at tilbageholdelsesskemaet i sagen ikke er udfyldt på en sådan måde, at det klart kan vurderes, på hvilket grundlag tilbageholdelsen og enerumsanbringelsen er sket. Statsadvokaten vil drøfte sagen nærmere med den konkrete politikreds.

2.3. Begge statsadvokater har herudover oplyst, at spørgsmålet om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn har været inddraget i statsadvokaternes tilsyn med politikredsene i 2015, herunder har spørgsmålet været drøftet i forbindelse med tilsynsbesøg i politikredsene, hvor statsadvokaterne har understreget betingelserne for indgrebene og korrekt udfyldelse af skemaerne.

Statsadvokaterne har endvidere oplyst, at der er fokus på området i politikredsene, herunder hvordan man får videreformidlet reglerne til politiet.

Statsadvokaten i København har endvidere tilkendegivet, at tiltag i 2014 og 2015 med undervisning af relevante medarbejdergrupper, samling af sagerne ved henholdsvis de

vagthavende eller øvrige overordnede politiledere, den løbende kvalitetskontrol og det fortsatte ledelsesmæssige fokus på området dels har medført et væsentligt fald i antallet af tilbageholdelser, dels et fald i antallet af tilbageholdelser, der ikke er foretaget i overensstemmelse med retsplejelovens kapitel 75 b.

Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at statsadvokaten har udarbejdet en oversigt over best practice på området, som er sendt til politikredsene. Det fremgår heraf, at nogle kredse har iværksat intern undervisning, ligesom de fleste kredse har indført en ordning, hvor tilbageholdelserne skal godkendes og kvalitetskontrolleres af vagtchefen. Det er statsadvokatens klare indtryk, at ordningen, hvorefter tilbageholdelsen skal godkendes af vagtchefen, har været hovedårsagen til faldet i antallet af tilbageholdelser.

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

Begge statsadvokater har endelig oplyst, at der også vil være fokus på området i tilsynsarbejdet i 2016.

3. Rigsadvokatens bemærkninger

3.1. Statsadvokaternes udtalelser bygger på en gennemgang af samtlige sager om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af børn under den kriminelle lavalder i 2015.

Som det fremgår af ovenstående, er der sket et markant fald i antallet af tilbageholdelser og enerumsanbringelser. Samtidig er der sket et fald i antallet af tilbageholdelser og enerumsanbringelser, der ikke opfylder betingelserne i retsplejelovens kapitel 75 b.

Der er imidlertid fortsat tilfælde, hvor grundlaget for tilbageholdelserne ikke har været opfyldt, ligesom der har været en enkelt – muligvis 2 – enerumsanbringelser, der ikke har været i overensstemmelse med reglerne.

På den baggrund er det min opfattelse, at der også er behov for at følge området i 2016. Jeg har derfor bedt statsadvokaterne om som led i deres tilsyn med politikredsene at redegøre for samtlige sager om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder, der er foretaget i 2016.

3.2. I min udtalelse af 8. juli 2015 oplyste jeg, at Rigspolitiet arbejdede på en afklaring af, hvilke understøttende tiltag der fra Rigspolitiets side kunne iværksættes i politikredsene i forhold til tilbageholdelser af børn uden for strafferetsplejen.

Som opfølgning herpå har Rigspolitiet oplyst, at Rigspolitiet nu har udarbejdet et udkast til vejledning om tilbageholdelse af unge under 18 år uden for strafferetsplejen. Udkastet vil blive sendt i høring i udvalgte kredse, og den endelige vejledning forventes udsendt til alle landets politikredse i efteråret 2016.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

RIGSADVOKATEN

SIDE 4